

دارد، باید در مجلس قانون اصلاح شود.

لزوم نظارت دستگاه قضا بر فعالیت وکلا

یکی از عوامل طولانی شدن پرونده‌ها، عدم وجدان کاری برخی وکلا است. چرا که از پیچ و خم‌های قانون استفاده کرده و در روند دادرسی سنگ‌اندازی می‌کنند. در نتیجه زمان رسیدگی به پرونده‌ها به صورت عمدی طولانی می‌شود تا طرف مقابل خسته و حاضر به مصالحه شود. از این‌رو دستگاه قضا باید بر فعالیت وکلا نظارت کند تا جلوی این سوءاستفاده‌ها گرفته شود. وکلای دادگستری نیز بدانند که اگر پرونده حق است باید وکالت آن را قبول کرد و «شروعاً دفاع از باطل جایز نیست».

نظام‌سازی صدور احکام قضایی مبتنی بر آموزه‌های دینی

مشکل ما این است که دستگاه قضایی می‌خواهد هماهنگ با دستگاه قضایی غرب باشد. حال آن که دستگاه قضایی باید مطابق احکام اسلام باشد. به عنوان نمونه در حال حاضر عده‌ای از جوانان بی‌گناه به واسطه مسأله مهریه در زندان به سر می‌برند. حال آن که اصل اولیه، اعسار و نداشتن است، شما ثابت کنید توانایی پرداخت دارد و نمی‌دهد، آن وقت زندان بیندازید، متأسفانه در این خصوص برعکس عمل می‌شود و این خلاف شرع است و باید اصلاح شود.

قانون دوم خلاف شرع این است که اگر ثابت شد کسی فرد معسر است و گفتند باید ماهی یک سکه به زوجه بدهد، ماه اول که پرداخت کرد زن باید تمکین کند، اما در قانون این گونه نیست و می‌گویند هرگاه تمام اقساط پرداخته شد هر چند ۵۰ سال و گاه صد سال طول بکشد، بعد از آن زن به خانه بخت برود و این مضحک است.

سومین قانون خلاف شرع که باید اصلاح شود این است که شما می‌گویید در عقد قصد جدی شرط است، آیا جوانی که می‌گوید این میزان مهریه به طور مثال به سال تولد دختر را می‌دهم، قصد دارد این میزان مهریه را پرداخت کند؟! مشخص است که این جوان قصد جدی ندارد که این میزان مهریه را پرداخت کند و همین که می‌گویند چه کسی داده و چه کسی گرفته شهادی بر همین مدعا است.

ما راهی را پیشنهاد کرده‌ایم که به هیچ قانونی هم صدمه نمی‌زند و آن این است که طرحی تصویب شود که اگر مهریه‌ها از یک میزان بیشتر شد دفاتر ثبت نکنند و این مسأله در بخشنامه به دفاتر ابلاغ شود، البته میزان آن را می‌توانند بنشینند و بنویسند. هم چنین از رییس محترم قوه قضاییه انتظار می‌رود کارگروهی برای رسیدگی به این مشکل که بخش زیادی از جوانان را دچار مشکل کرده است، تشکیل دهد و با دقت و سرعت این مشکل را حل نماید.

مثال دیگر اینکه شخصی قاتل عمد است و محکوم به قصاص شده؛ ولی اولیای دم نه رضایت به قصاص می‌دهند و نه عفو می‌کنند و گاه قاتل ۵ سال و ده سال در زندان‌های ما در انتظار مرگ می‌ماند. در حالی که حکم صحیح این است که اگر اولیای دم نمی‌خواهند در حال حاضر قصاص کنند، باید قاتل را با گرفتن «وثیقه و کفالت مطمئن» آزاد کرد؛ زیرا بر اساس حکم شرع، این شخص مستحق بیش از قصاص نیست. اینها و امثال اینها ایجاد می‌کند که قضا در صدور احکام قضایی آموزش‌های بیشتری ببینند و این مسائل شرعی را با حوزویان بنشینند و حل کنند، تا مردم به دستگاه قضایی اسلام خوشبین‌تر شوند.

ضرورت ارتباطات علمی و فقهی دستگاه قضا با حوزه‌های علمی

بسیاری از مسائل راه حل شرعی و قانونی دارد، ولی وقتی ارتباط قوه قضاییه با حوزه کم باشد، مشکل ادامه پیدا می‌کند. در زمان رییس سابق قوه قضاییه، در خصوص زندانیان مهریه نکته‌ای گفتم ولی مسئولان وقت برای دریافت راه حل و حل مشکل نیامدند و تذکرات بنده به آن‌ها برخورد. آری ارتباط دستگاه قضایی با حوزه علمیه باید قوی باشد، زیرا بسیاری از مشکلات

۹۹ ارتباط دستگاه قضایی با حوزه علمیه باید قوی باشد، زیرا بسیاری از مشکلات در درس‌های خارج حل می‌شود؛ مخصوصاً ماده قانونی هم داریم که اگر چیزی در قوانین موجود پیش‌بینی نشده، حکم مراجع تقلید در آن مورد قبول است. ۶۶

در درس‌های خارج حل می‌شود؛ مخصوصاً ماده قانونی هم داریم که اگر چیزی در قوانین موجود پیش‌بینی نشده، حکم مراجع تقلید در آن مورد قبول است.

نیمی از پرونده‌های قضایی در اثر نبود فرهنگ مذهبی است

بی شک «پیشگیری از جرم» تنها از دستگاه قضایی بر نمی‌آید. امروزه بسیاری از پرونده‌های قضایی در کشور وجود دارد که با مسایل فرهنگی حل می‌شود؛ نصف پرونده‌ها برای نبود فرهنگ مذهبی است. وقتی اعتنایی به فرهنگ نشود، شاهد قاچاق، اختلاس، دزدی، سوءاستفاده و... خواهیم بود. حال اگر مساجد، مدارس دینی و حوزه‌های علمیه فعال باشند و پایه‌های ایمان مردم را تقویت کنند و با مسایل خلاف اخلاق مبارزه کنند، از بسیاری از تخلفات و جرم‌ها در جامعه کاسته می‌شود. در واقع باید به همان اندازه که فساد و تباهی در جامعه زیادتر می‌شود، تلاش و فعالیت خود را بیشتر کنیم و باید پیشگیری را بر درمان مقدم داشت، باید کانون‌های فساد را شناخت و مراقبت کرد. بر این اساس لازم است در این زمینه کار کارشناسی صورت گیرد و ضمن تهیه گزارش آماری دقیق، علت کثرت پرونده‌های موجود در دستگاه قضا مورد آسیب‌شناسی قرار گیرد تا بر مبنای کار فرهنگی، جلوی ورود این همه پرونده به قوه قضاییه گرفته شود.

در خاتمه تأکید ما این است که باید با برنامه‌ریزی مناسب مشکلات حل شود در عین حال که تشکر می‌کنیم از زحمات کسانی که مخلصانه زحمت می‌کشند و کار می‌کنند، اما معتقدیم این کافی نیست و باید تحولی در تشکیلات قضایی پیدا شود. چرا که رضایت مردم از دستگاه قضا، سبب قوت نظام اسلامی و ناامید شدن بیگانگان است.

خوشبختانه سوابق آقای رئیسی در دستگاه قضایی روشن است و نسبت به پیچ و خم‌ها و مشکلات آگاه است لذا باید بنشینند و مشکلات را شناسایی کنند. امیدواریم این تذکرات خیرخواهانه مورد توجه قرار گیرد و در دوره مدیریت ایشان، تحول همه‌جانبه‌ای در دستگاه قضا صورت گیرد چرا که آقای رئیسی مرد تحول است.